

Вашингтон - Боравак државне секретарке Хилари Клинтон на Балкану било је веома корисно путовање, оцењује у разговору за Данас амерички стручњак за Балкан и ранији амбасадор Мортон Абрамовиц.

"Хилари Клинтон је желела да јасно стави до знања да је Балкан остао један од најважнијих аспеката америчке спољне политике, где су уосталом вођена два рата, да је стабилан регион који би био у чланству Европске уније наш велики интерес. Она је јасно рекла да су Американци спремни да успоставе снажне односе са Србијом и да окрену нову страницу. Рекла је то јавно и свуда је настојала да подстакне идеју да људи у региону окрену нови лист у својој историји", истиче Абрамовиц.

Чини се да је Србија окренула тај нови лист, наступајући заједно са ЕУ у УН.

- Нема сумње да је то био позитиван потез и верујем да је био веома користан за Србију. Питање је шта ће се следеће догодити. Када говоримо о потреби окретања странице, проблем је у томе што је та страница прилично велика. Ја не оспоравам да се ствари у Србији крећу у позитивном правцу, али тешко је да се направи један чист прекид, и то због унутрашњих питања у Београду. Охрабрен сам развојем догађаја, али још увек нисам уверен у истинску промену.

У Београду, рекло би се, нема отпора преговорима с Приштином и сада је Србија та која тражи да преговори почну одмах?

- Американци су сами веома заинтересовани за што брже разговоре, али чини се да неће бити баш тако брзи док се не реши политичко стање на Косову. Косовски Албанци још не верују да је српска страна доиста променила политику, али видећемо. Потребно је много више учинити да се проблеми реше. Остао је веома велики проблем у Босни. Поставља

се питање Републике Српске и става Милорада Додика. Он је јасно рекао да је рекао да не жели Републику Српску у Босни, него ван ње. То би могло да буде тежи проблем од Косова, али надам се да ипак неће.

Ко ће да води разговоре, САД или ЕУ?

- Ту постоје разлике. Европа је јасно ставила до знања да жели да има водећу улогу. Искрено, ја не верујем да проблем може да буде решен без снажног учешћа Америке. Како ће САД и ЕУ то да уреде, тешко је сада рећи. Вероватно ће Европљани водити преговоре, али ће Американци имати веома значајну улогу. Постоји сумња да ли ће ЕУ моћи да наступи јединствено на Балкану. У сваком случају, тешко је веровати да се може постићи нешто велико без снажног укључења Запада.

Може ли Србија добити неки позитиван сигнал заузврат?

- Она је добила већ доста. Прво, ту је сада много већи интерес да Србија буде чланица ЕУ, што Европљани то јасно показују. Сада постоји много отворенији приступ у помагању Србији да уђе у ЕУ, мада не могу да кажем које би то конкретне мере помоћи могле да буду и како ће да изгледају.

На Западу постоје велика очекивања и од председника Србије Бориса Тадића. Како ви видите његову улогу?

- Улога председника Тадића је кључна. Ако би он разговарао са албанским лидерима, био би то огроман догађај. Не знам да ли ће до тога доћи, али то би свакако било веома корисно. Ипак, Србија може и на много других начина да покаже да је спремна за разговоре.

Може ли доћи до сусрета председника Обама и председника Тадића?

- То би било веома пожељно. Питање је који ће садржај имати тај сусрет. Да поновим, нова страница се окреће, али још није окренута. Земље у региону морају да крену у правцу који је за њих још тежак, да прихвате одлуке које им нису лаке, али оне морају да иду у том правцу, а Запад треба да им помогне. Желео бих прво да видим да се нешто десило пре него што кажем да ли се заиста десило, како кажу код нас у Мисурију. И даље постоје снажна националистичка осећања у региону, која добијају подршку и у све више растућем национализму у ЕУ.

Недовршена песма

- Нема сумње да Америка жели много снажнију и успешнију Србију, Србију као чланицу ЕУ, и да се у том правцу може очекивати подршка Вашингтона. Ствари за сада добро изгледају, мада још много тога остаје да се уради. Да кажемо, музика је добра, али је песма још недовршена - упозорава Абрамовиц.

(Данас)